

Handreiking Prestatieverklaren

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

v d.d. 12-06-2018

INLEIDING:

Rijkswaterstaat vindt het belangrijk dat Prestatieverklaringen goed worden onderbouwd om redenen dat aan financiële transacties de eis van comptabele rechtmatigheid wordt gesteld.

Kern van deze Handreiking is dan ook dat een geleverde prestatie (Levering/Werk/Dienst) voordat deze voor akkoord wordt verklaard in SAP, voorzien moet zijn van een adequate onderbouwing (brondocumenten) die voldoet aan de rechtmatigheidscriteria (aantoonbaar).

Om dit beter te faciliteren is per november 2017 een vereenvoudiging en wijziging in SAP/MIGO doorgevoerd. Reden om de bestaande Handreiking Prestatieverklaren aan te passen. De belangrijkste wijzigingen t.o.v. de vorige Handreiking zijn:

- a. De Handreiking is in overeenstemming gebracht met het "Kader contractbeheersing" die per 26 oktober 2017 is ingegaan. Voor de contractbeheersing in dit kader worden twee varianten onderscheiden, te weten "Systeemgerichte contractbeheersing + DBFM en Overige vormen van contractbeheersing";
- b. Ter verantwoording van de Prestatieverklaring in SAP/MIGO zijn bestaande formulieren aangepast en geüniformeerd aan het nieuwe kader;
- c. Genoemde formulieren dienen bij voorkeur te worden voorzien van een digitale paraaf alvorens in SAP/MIGO te kunnen worden ingeladen;
- d. Het boekingsformulier Prestatieverklaring is komen te vervallen;
- e. De verplichting om de onderbouwing Prestatieverklaring in het inkoopdossier (IKD) op te nemen is met de wijziging SAP/MIGO in november 2017 komen te vervallen;
- f. Toegevoegd is het principe dat de Prestatieverklaarder een RWS-er (geen externe) dient te zijn.

BELANG EN VERANTWOORDELIJKHEID PRESTATIEVERKLARING GEVEN:

De Prestatieverklaarder is verantwoordelijk voor de onderbouwing van de Prestatieverklaring (PV) en het bewaren ervan. Ook is hij/zij verantwoordelijk voor het beschikbaar houden van deze onderbouwing van de Prestatieverklaring. Het basisprincipe is dat Rijkswaterstaat op ieder moment aannemelijk kan maken dat het Werk, de Levering of de Dienst geleverd is.

Om een geleverde prestatie (Levering/Werk/Dienst) voor akkoord te verklaren, dient de Prestatieverklaarder aantoonbaar de prestatie te toetsen. Om de prestatie aantoonbaar en uniform vast te leggen zijn een drietal verantwoordingsformulieren vastgesteld. Welk document voor welke inkoop gebruikt moet worden is te lezen in bijlage 1. Het betreft de volgende formulieren:

- a. Voor contracten onder Systeemgerichte contractbeheersing wordt het formulier 'Verantwoording Prestatieverklaring SCB' gebruikt; <link invoegen>
- b. Voor contracten onder Systeemgerichte contractbeheersing DBFM wordt het formulier 'Verantwoording Prestatieverklaring DBFM' gebruikt; <link invoegen>
- c. Voor alle overige vormen van contractbeheersing wordt het formulier 'Verantwoording Prestatieverklaring overige vormen van contractbeheersing' gebruikt. <link invoegen>

Gebruik van één van deze formulieren is derhalve verplicht. De formulieren zijn niet bedoeld ter vervanging van bewijstukken, zoals benoemd in de passage over de "Onderbouwing", verderop in het document.

De wijze van onderbouwing volgt uit het contractbeheersplan of uit het oorspronkelijke contract/de opdracht. Voor een eventuele toelichting verwijzen we naar het [kader contractbeheersing](#).

WIE IS DE PRESTATIEVERKLAARDER

De Prestatieverklaarder is de persoon die bepaalt dat de Opdrachtnemer heeft voldaan aan de leveringsverplichting waarop een (termijn-) betaling betrekking op heeft. Het afgeven van de prestatieverklaring heeft (vaak direct en soms indirect) tot gevolg dat de opdrachtnemer wordt betaald. Om die reden dient deze Prestatieverklaarder een eigen RWS-er (geen externe) te zijn. Het basisprincipe is dat de Prestatieverklaarder zelf de handeling prestatieverklaren in SAP (MIGO) verricht. Uitgangspunt hierbij is dat de Prestatieverklaarder geautoriseerd is om de prestatieverklaring te mogen geven.

Als de Prestatieverklaarder bijgestaan wordt door een ondersteuner (= SAP-Prestatieverklaarder)¹ voor het vastleggen van de prestatieverklaring in SAP blijft hij/zij zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van de onderbouwing, het bewaren van de onderbouwing en het beschikbaar houden gedurende de gestelde bewaartermijn. Doe je als ondersteuner de invoer in SAP, dan ben je wel medeverantwoordelijk. Deze medeverantwoordelijkheid ziet niet toe op de inhoudelijke onderbouwing. Wel dient de ondersteuner de prestatieverklaring altijd te checken op volledigheid en consistentie. Controleer in dat geval ook of de prestatieverklaring past op de bestelregel qua onderwerp, aantallen, stuks en euro's vóórdat de PV in SAP wordt gezet. Doe geen SAP invoer waar je niet achter staat! Stuur in een dergelijke situatie de prestatieverklaring retour aan de opsteller met verzoek tot aanpassing/aanvulling.

Op het basisprincipe Prestatieverklaarder = RWS-medewerker, is een uitzondering mogelijk na expliciete goedkeuring hiervan door de lijnmanager. Deze uitzondering is tweeledig:

- a. In het geval dat de Prestatieverklaarder een externe medewerker (inhuur) is, maakt de lijnmanager de verantwoordelijkheid aantoonbaar door een aanvullende beheersmaatregel (bv periodieke beoordeling van de PV's) op de inhoudelijk juiste en rechtmatige uitvoering door de externe;
- b. In het geval de SAP-Prestatieverklaarder een externe ondersteuner (inhuur) is, maakt de Prestatieverklaarder de verantwoordelijkheid aantoonbaar door een aanvullende beheersmaatregel (bv periodieke beoordeling van de PV's) op de inhoudelijk juiste en rechtmatige uitvoering door de externe.

De externe kan alleen een inhuurkracht zijn (dus nooit vanuit een productuitbesteding) vanwege de directe sturingsrelatie tot die externe. Bij uitbesteding is deze directe sturingsrelatie niet aanwezig.

EEN ADEQUATE ONDERBOUWING VAN DE PRESTATIEVERKLARING

Het basisprincipe is dat het Werk, de Levering of de Dienst geleverd is conform de overeenkomst en getoetst en geaccepteerd is (conform het contractbeheersplan of het contract/de opdracht).

VASTLEGGING IN SAP:

- a. Voor contracten onder Systeemgerichte contractbeheersing en DBFM wordt enkel het formulier verantwoording prestatieverklaring SCB/DBFM in SAP ingeladen (zie werkinstructie SAP ['WI MIGO – Prestatie verklaren c.q. goederenontvangst'](#)). Ter onderbouwing van de prestatieverklaring in SAP is de volgende informatie vastgelegd in de contractbeheeradministratie zoals de "Integrale ProjectBeheersings-tool", een ander daarvoor geautoriseerde applicatie of een door het inkoopdomein aangegeven omgeving:
 - een vastgestelde toetsplanning gebaseerd op het risicodossier;
 - de uitgevoerde toetsen conform de toetsplanning;
 - indien van toepassing een verantwoording van afwijkingen van de toetsplanning;

¹ De SAP-Prestatieverklaarder is degene die de prestatieverklaring in SAP geeft. De Prestatieverklaarder is degene die de prestatieverklaring opstelt/afgeeft en het verantwoordingsformulier opstelt en parafeert.

Handreiking Prestatieverklaren

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

v d.d. 12-06-2018

- de registraties van de bevindingen uit toetsen;
- de beoordeling van bevindingen om te bepalen of er sprake is van een tekortkoming;
- de registratie van tekortkomingen (inclusief opvolging).

Voor de met name kleinere contracten onder SCB waar het gebruik van de IPB-tool volgens het kader of de beschikbare modellen van de contractbeheersplannen niet van toepassing kan de complete onderbouwing ook in SAP-MIGO worden ingeladen.

- b. Voor alle overige vormen van contractbeheersing wordt het formulier "Verantwoording prestatieverklaren overige vormen van contractbeheersing" **en de onderbouwing** van de prestatieverklaring (zie alinea over "Onderbouwing") in SAP ingeladen (zie werkinstructie SAP ['WI MIGO – Prestatie verklaren c.q. goederenontvangst'](#)).

Ter onderbouwing van de prestatie worden eigen waarnemingen uitgevoerd om vast te stellen of de prestatie is geleverd. Voorwaarde is dat de te leveren prestaties helder en meetbaar zijn gedefinieerd in het contract/de opdracht. Alleen wanneer de onderbouwende informatie **te omvangrijk** is (meer dan 5 pagina's), is het toegestaan om deze buiten MIGO/SAP te bewaren.

Mimimaal moet(en) in een dergelijke situatie één of meerdere voorbladen van documenten, waaruit het akkoord van de geleverde prestatie blijkt, worden opgenomen in MIGO.

De onderbouwing kan bijvoorbeeld bestaan uit:

1. Aantoonbaar gecontroleerde en voor akkoord getekende werkbrieff;
2. Aantoonbaar gecontroleerde en voor akkoord getekende pakbon;
3. Aantoonbaar gecontroleerde en voor akkoord getekende checklist dienstverlening;
4. Aantoonbaar gecontroleerde en voor akkoord getekende document, bv. een gevraagd (onderzoeks) rapport;
5. Bericht van acceptatie;
6. Kort verslag van het gesprek met de opdrachtnemer waarin de oplevering van de resultaten plaatsvindt en conclusies m.b.t. de oplevering / acceptatie zijn verwoord;
7. Verslaglegging van bevindingen, afspraken en afstemmomenten tussen opdrachtgever en opdrachtnemer tijdens de uitvoering van de opdracht;
8. Anders (s.v.p. manier waarop aangeven)

De bovenstaande opsommingen zijn niet limitatief. Wat ter onderbouwing van de Prestatieverklaring in SAP moet worden opgeslagen is afhankelijk van het type Werk, Dienst of Levering.

Bij twijfel neem contact op met een medewerker/adviseur Control van Bedrijf RWS of manager Projectbeheersing of de onderbouwing voldoende is in het specifieke geval.

Wat in ieder geval **niet** voldoende is als onderbouwing is bijvoorbeeld (niet limitatief):

1. Alleen een handtekening/paraaf op de factuur;
2. (Onderzoeks) Rapport zonder akkoord;
3. Een visuele controle zonder bewijsstukken;
4. Een checklist die niet zichtbaar is gecheckt/afgevinkt;
5. Alleen een offerte;
6. Een email met daarin een bevestiging dat een onderbouwing aanwezig is zonder daadwerkelijk deze onderbouwing in de mail bij te voegen.

AANTOONBARE VASTLEGGING PRESTATIEVERKLARING:

De bewaarplaats van de onderbouwingen ten behoeve van de Prestatieverklaring moet eenduidig zijn bepaald en de stukken dienen conform de archiefwet te worden bewaard. Met deze nieuwe werkwijze SAP-MIGO is de verplichting om de onderbouwingen (prestatieverklaringen) in het Inkoopdossier op te nemen, komen te vervallen. Het boekingsformulier Prestatieverklaren is tevens komen te vervallen, omdat degene die de registratie in SAP verricht wordt gelogd mocht dit een ander zijn dan de Prestatieverklaarder en de Prestatieverklaarder dient ten alle tijden het verantwoordingsformulier te ondertekenen welk verplicht in MIGO zit;

Handreiking Prestatieverklaren

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

v d.d. 12-06-2018

Voorwaarde is dat in het verantwoordingsformulier prestatieverklaring een unieke verwijzing naar een algemeen goed bereikbare locatie wordt opgenomen. Let op: dus niet in een persoonlijk archief. Deze locatie hoeft niet door een auditor te benaderen zijn.

DIGITALE PARAAF OP VERANTWOORDINGSFORMULIEREN:

De verantwoordingformulieren zijn voorzien van een macro waarmee, na invulling van alle gegevens, automatisch een PDF wordt gegenereerd, voorzien van datum + naam (login account) van de vast steller. Daarmee wordt het document dus voorzien van een digitale paraaf, een fysieke paraaf is daarmee overbodig. Dit document kan daarna in MIGO ingeladen worden.

TIJDIGHEID:

De werkwijze binnen RWS is dat de prestatie in SAP wordt verklaard op het moment dat de prestatie is verricht en een adequate onderbouwing is opgesteld, onafhankelijk van de factuur. Dit geldt niet voor contracten en opdrachten o.b.v. nacalculatie. Hiervoor geldt dat boekdatum Prestatieverklaring ligt binnen 7 dagen boekdatum factuur.

Vastgesteld op: 12 juni 2018

Rijkswaterstaat
Chief Procurement Officer

J.L.P.M.G. Beguin

Bij afwezigheid door:
Rijkswaterstaat Grote Projecten en Onderhoud
Directeur Inkoop- en Contractmanagement

drs. J.M.M. van der Linden

BIJLAGE 1:

Type inkoop en bijbehorend verantwoordingsformulier Prestatieverklaring¹

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS Bedrijfsvertrouwelijk

Hoofd-indeling	Contractvorm	Verantwoordingsformulier Prestatieverklaring
Levering	Levering conform ARIV	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Levering conform ARBIT	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Levering zonder voorwaarden of voorwaarden leverancier	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Nadere overeenkomsten	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Levering light	Geen verantwoordingsformulier, in LIP PV geven
	Levering door Samenwerkings- overeenkomsten met publiekrechtelijke organisaties (buiten Rijk) en (Niet-geïstitutionaliseerde/Horizontale samenwerking om gezamenlijk openbare taken te vervullen)	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Quasi-inbesteding (art. 2.24a en 2.24b Aw 2012)	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Inbesteding (zuiver/binnen Rijk/"In house")	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
Dienst	Dienstverlening volgens ARVODI	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing of SCB
	Dienstverlening volgens ARBIT	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing of SCB
	Dienstverlening zonder voorwaarden of voorwaarden Leverancier	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing of SCB
	Nadere overeenkomsten	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing of SCB
	Dienst light	Geen verantwoordingsformulier, in LIP PV geven
	Dienstverlening middels Samenwerkings- overeenkomsten met publiekrechtelijke organisaties (buiten Rijk) en (Niet-geïstitutionaliseerde/ Horizontale samenwerking om gezamenlijk openbare taken te vervullen)	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Quasi-inbesteding (art. 2.24a en 2.24b Aw 2012)	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Inbesteding (zuiver/binnen Rijk/"In house")	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
Werk GWW	Prestatiecontract/D&C/E&C/Kleine werken/etc.	Verantwoordingsformulier PV SCB
	Werk tot stand brengen middels Samenwerkings- overeenkomsten met publiekrechtelijke organisaties (buiten Rijk) en (Niet-geïstitutionaliseerde/ Horizontale samenwerking om gezamenlijk openbare taken te vervullen)	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	DBFM Contracten	Verantwoordingsformulier PV DBFM
Werk B&U	Prestatiecontract/D&C/E&C/Kleine werken/etc.	Verantwoordingsformulier PV SCB
	DBFM-Contracten	Verantwoordingsformulier PV DBFM
Subsidies	Model subsidieovereenkomst	Verantwoordingsformulier PV overige contractvormen of conform controleprotocol
Bijdragen		
Overig	Contributies en lidmaatschappen organisaties	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Vaststellingsovereenkomst of rechtelijke uitspraak bij Claims	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Vaststellingsovereenkomst of rechtelijke uitspraak bij Claims	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Verkoop, Verhuur, Zakelijk recht gebouwen en terreinen	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Samenwerkingsovereenkomsten met publiekrechtelijke organisaties (buiten Rijk) (niet zijnde bijdragen of subsidies AWB of diensten) en Niet-geïstitutionaliseerde/Horizontale samenwerking om gezamenlijk openbare taken te vervullen (niet zijnde een "interne" levering of dienst).	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Samenwerkingsovereenkomst met brancheverenigingen etc. mits geen opdracht (zoals promotiecampagne), bijdrage of subsidie AWB!	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing
	Vergunningen, leges, overige wettelijke vergoedingen e.d.	Verantwoordingsformulier PV overige vormen van contractbeheersing

RWS Bedrijfsvertrouwelijk

